

JUSTITSMINISTERIET

JUSTITSMINISTERIET

Christiansborg
1240 København K

Dato: 31. marts 2009
Kontor: Lovafdelingen
Sagsnr.: 2009-792-0840
Dok.: BBO41054

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 554 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 6. marts 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lone Møller (S).

Brian Mikkelsen

/

Jens-Christian Bülow

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Dato: 31. marts 2009
Kontor: Lovafdelingen
Sagsnr.: 2009-792-0840
Dok.: BBO41054

Spørgsmål nr. 554 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes kommentere indlægget i Frederiksborg Amts Avis den 18. februar 2009: "I har svigtet hensynet til børnenes tarv" samt oplyse, om det giver ministeren anledning til ændringer i forældreansvarsloven.”

Svar:

1. I det indlæg i Frederiksborg Amts Avis, der omtales i spørgsmålet, knyttes en række kommentarer til forældreansvarsloven. Det anføres bl.a., at forældreansvarsloven svigter hensynet til barnets tarv, ligesom det anføres, at en bopælsforælder ikke har mulighed for at flytte uden at risikere, at barnets bopæl i medfør af en midlertidig afgørelse fra statsforvaltningen flyttes til den anden forælder. Det bemærkes i den forbindelse bl.a., at det er problematisk, at statsforvaltningen på denne måde ved en midlertidig afgørelse kan ændre et barns bopæl, når der foreligger en tidligere bopælsafgørelse fra retten. Endelig kritiseres deleordninger for ikke at varetage hensynet til børns behov for stabilitet og tryghed.

2. Justitsministeriet kan oplyse, at det er et grundlæggende hensyn i forældreansvarsloven, at alle afgørelser skal træffes ud fra, hvad der er bedst for barnet. Afgørelser om barnets bopæl skal således altid træffes ud fra en konkret vurdering af, hvad der i den pågældende situation findes at være bedst for det enkelte barn. Det gælder også midlertidige afgørelser.

Det følger af forældreansvarsloven § 17, stk. 1, at retten kan træffe afgørelse om, hvem af forældrene barnet skal bo hos,

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

hvis forældrene har fælles forældremyndighed og ikke kan blive enige om bopælsspørgsmålet.

En anmodning om ændring af barnets bopæl indgives til statsforvaltningen, jf. forældreansvarsloven § 31, stk. 1. Det er således ikke muligt at anlægge en sag herom direkte ved domstolene. Statsforvaltningen har ikke kompetence til at træffe endelig afgørelse om barnets bopæl, men kan i medfør af lovens § 26 træffe en midlertidig afgørelse herom under behandlingen af en sag om forældremyndighed eller barnets bopæl.

Ønsker en forælder at ændre sin eller barnets bopæl, følger det af § 18 i forældreansvarsloven, at den anden forælder skal underrettes herom senest seks uger før flytningen. Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår det bl.a., at formålet er at få forældrene til i god tid inden en flytning at orientere hinanden om flytteplaner og på den måde få drøftet spørgsmålet om, hvordan barnet efter en flytning bevarer kontakten til begge forældre.

Kravet om, at en forælder skal varsle sin flytning, giver også den anden forælder mulighed for inden flytningen at rette henvendelse til statsforvaltningen og anmode om at få foretaget en ny vurdering af, hvor barnet skal have sin bopæl. Herved opnås endvidere, at forældrene under sagens behandling i statsforvaltningen kan modtage børnesagkyndig rådgivning, konfliktmægling m.v., som kan være med til at løse op for konflikten. Forældrene kan i den forbindelse anmode statsforvaltningen om at træffe en midlertidig afgørelse om, hvor barnet skal bo, indtil sagen er endeligt afgjort af retten.

Afgørelser om barnets bopæl skal – som nævnt – altid træffes ud fra, hvad der er bedst for det enkelte barn, herunder barnets behov for ro og stabilitet. Spørgsmålet om betydningen af et miljøskifte, herunder både i forhold til geografisk lokalitet og i forhold til den følelsesmæssige tilknytning til den hidtidige bopælsforælder, bør indgå som en vigtig del af beslutningsgrundlaget. Afvejningen skal ske med udgangspunkt i det enkelte barn, og barnets perspektiv og barnets egne synspunkter bør eventuelt også belyses i sagen.

Ved midlertidige afgørelser om barnets bopæl må statsforvaltningen tage hensyn til afgørelsens midlertidige karakter, og til at den vil blive fulgt op af en endelig afgørelse. Grundlaget for en midlertidig bopælsafgørelse vil på den baggrund ofte være mindre fuldstændigt, end for den senere endelige afgørelse, som træffes af retten. Statsforvaltningen må ved den midlertidige afgørelse vurdere, hvad der er bedst for barnet ud fra et kortere tidsmæssigt perspektiv, end hvis der var tale om en endelig afgørelse. Det kan derfor i visse situationer være nødvendigt at træffe afgørelser uden en direkte inddragelse af barnet. Dette kan være begrundet i konkrete omstændigheder i sagen, herunder barnets alder.

Statsforvaltningens afgørelse træffes på baggrund af de aktuelle forhold på tidspunktet for afgørelsen og vil derfor kunne føre til et andet resultat end en tidligere domstolsafgørelse om barnets bopæl. Hver forælder kan anmode om, at en sag om barnets bopæl (på ny) indbringes for retten, og retten kan i den forbindelse ændre en midlertidig afgørelse, der er truffet af statsforvaltningen.

3. Om fastsættelse af samvær, og herunder deleordninger, kan Justitsministeriet oplyse, at det følger af forældreansvarslovens § 19, at barnets forbindelse med begge forældre søges bevaret ved, at barnet har ret til samvær med den forælder, som det ikke har bopæl hos. Begge forældre har ansvaret for, at barnet har samvær.

For at kunne tilgodese barnets bedste i en konkret sag om forældremyndighed, bopæl og samvær er det ifølge forarbejderne til forældreansvarsloven af afgørende betydning, at domstolene og statsforvaltningerne i den konkrete sagsbehandling ikke er afskåret fra at fastsætte en deleordning, hvis dette må anses for at være bedst for barnet i den givne situation.

Forældrenes evne til at samarbejde omkring barnet er et vigtigt element i forældreansvarsloven og er derfor også et forhold, der kan tillægges vægt ved afgørelser om samvær.

En deleordning stiller store krav til forældrenes evne til at

samarbejde omkring barnet, og det er vigtigt, at en deleordning kan fungere rent praktisk for barnet. Ifølge forarbejderne til forældreansvarsloven forudsætter dette, at forældrene bor i nærheden af hinanden, og at barnets dagligdag i forhold til institutioner, skoler og kammerater ikke påvirkes i væsentlig grad af, om barnet opholder sig hos den ene eller den anden forælder.

I takt med barnets alder vil der skulle lægges afgørende vægt på barnets egne synspunkter om omfanget og placeringen af samværet. Barnets perspektiv kan belyses på flere måder. Det kan ske ved samtaler med barnet, børnesagkyndige undersøgelser eller på anden måde.

4. Reglerne i forældreansvarsloven tilgodeser efter Justitsministeriets opfattelse i tilstrækkelig grad hensynet til, hvad der er bedst for barnet, samt behovet for at regulere fastsættelse af samvær og de situationer, hvor bopælsforælderen ønsker at flytte. På den baggrund og i øvrigt set i lyset af, at loven trådte i kraft for ca. 1 ½ år siden, er der efter Justitsministeriets opfattelse ikke behov for på nuværende tidspunkt at overveje ændring af forældreansvarsloven.